

Si quelcom examina ab detenció cadascún dels serveys públichs, á tots hi trobará deficiencias que moltes vegadas ni s' arriban á comprendre. Deficiencias en l' Estat, degudas principalment al aclaparador centralisme; deficiencias en l' administració de la provincia, pera no ser menos que aquell; y tothom sab que tampoch hi faltan deficiencias en el Municipi, las que, per desgracia, son molt més visibles encara. Y generalment, confirmant una vegada mes aquell ditxo castellá de que «el último mono es siempre el que se ahoga», els més perjudicats per eixa mala administració son els agricultors.

En efecte; una de las cosas que més ventatjas reporta á la classe rural es el bon estat dels camins vehinals y carreras. Donéu una mirada á las nacions en que l' agricultura está més avansada, y en totas ellas veuréu lo bè que portan aquet servey, no solzament per lo abundants, sí que també per lo ben conservadas que tenen las carreteras. Y *vice-versa*: no allunyeu la vista de nostras comarcas y notaréu que aquellas, además d' escassejar generalment, no poden estar més mal cuydadas. Rahó de sobra tenia, donchs, aquell escriptor que, referintse á Espanya deya qu'era 'l pays de las *vice-versas*, ja que sempre que se compara nostra nació ab l' estranger, no hi falta may la corresponent *vice-versa*.

Si bè es cert que per lo que respecta á la provincia de Barcelona no 'ns podém queixar en quant el número de carreteras, no passa lo mateix en lo referent al modo de conservarlas, puig sembla que aquet servey no está suficientment vigilat.

Duas cosas en efecte, son dignas de censurar en la conservació de tals vies de comunicació: lo malament que 's fa l' operació de engravarlas; y el modó com s' efectúa la poda dels arbres, destinats *exclusivament* á fer ombra á las mateixas.

*
* *

En quant al primer punt, no es de ningú desconeiguda la dificultat ab que 's transita per una carretera engravadada de poch, dificultat que desapareixeria si en comptes de deixar la grava sense aplanar, se tingués el cuydado de passarhi una máquina aplastadora. D' aquesta manera logririam tenir facilitat pera circular per ellas, sense ser obstacle la grava, puig ben aplanada no molesta á ningú en qualsevol forma que s' hi transiti.

Per altra part, no hi quedarian tampoch aquestas faixas laterals, en las que la grava se troba, al cap de molt temps, en igual estat que 'l primer día que van col·locarla, essent aixís que 'n el mitj de la carretera no 'n queda ni rastre de la mateixa, puig coneixent las cavallerías qu' es més senzill seguir roderas ja fetas que obrirne de novas, segueixen sempre idéntich camí, lo que no passaria de trobarse la grava ben distribuïda y perfectament aplanada. Además de que ab dit sistema, no tindrian els peóns tants amohinos per adovarlas, puig no s' espatllarian tampoch ab tanta freqüencia.

No diré que en alguna carretera d' aquesta provincia no s' hi segueixi dit procediment, mes aixó fa posar més de relleu encara la deixadesa de no ferho igualment en las demás, ja que tans bon resultats dona.